

Sygn. akt. III. RC 436/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Szymorek- Wąsek

Protokolant: Ewelina Karbowiak

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2016 roku w Piotrkowie Tryb. na rozprawie

sprawy z powództwa S. W.

przeciwko K. W.

o alimenty

1. zasądza alimenty od pozwanego K. W. na rzecz powoda S. W. urodzonego (...), w kwocie po 350 (trzysta pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, płatne z góry poczynając od dnia 17.08.2015 roku, w terminie do 15-tego każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat, do rąk powoda S. W.;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. nie obciąża pozwanego K. W. nieuiszczonymi kosztami sądowymi, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa;
4. znosi wzajemnie koszty procesu między stronami;
5. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III Rc 436/15

1.UZASADNIENIE

Pozwem z 17 sierpnia 2015 roku powód S. W. wniósł o zasądzenie od pozwanego K. W. na swoją rzecz alimentów w kwocie po 1.200,00 zł. miesięcznie, płatne do dnia 15. każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami, poczynając od dnia 1 sierpnia 2015 roku oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podniósł, iż pozwany jest jego ojcem. Powód jest uczniem liceum. Po rozwodzie rodziców do chwili wniesienia pozwu powód pozostawał na utrzymaniu matki. Koszty swojego utrzymania ocenia na około 1.600,00 zł. miesięcznie. Matka powoda zarabia około 1.300,00 zł. i jest w stanie pokryć niewielką część potrzeb powoda. Pozwany nigdy nie interesował się synem. Nie ma nikogo na utrzymaniu. Ma dom, nowy samochód, gospodarstwo i jest w stanie łożyć na utrzymanie syna alimenty w żądanej kwocie.

W odpowiedzi na pozew pozwany K. W. nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu pozwu podniósł, że zgodnie z wyrokiem rozwodowym miał na utrzymaniu dwoje starszych dzieci. Najmłodszego syna miała utrzymywać matka. Aktualnie ma problemy ze zdrowiem i wbrew twierdzeniom powoda nie ma nowego samochodu, a utrzymuje się z niewielkiego gospodarstwa. Nie stać go na zaspokajanie tak wysokich potrzeb powoda, jak wakacje, czy zimowiska. Nadto ma problemy ze zdrowiem i nie jest w stanie pracować tak, jak

dotychczas. Wbrew twierdzeniom powoda chciał z nim utrzymywać kontakty. To syn nigdy nie był zainteresowany ojcem.

Na rozprawie 19 listopada 2015 roku powód S. W. poparł powództwo. Na rozprawie 14 stycznia 2016 roku pełnomocnik powoda poparł wniosek.

Pozwany K. W. nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

powód S. W. jest synem pozwanego K. W. z jego związku małżeńskiego z R. W., który został rozwiązany przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z 16 lutego 2006 roku w sprawie sygn. akt IC 590/04. 4 stycznia 2015 roku uzyskał pełnoletniość. Wyrok rozwodowy uprawomocnił się 10 marca 2006 roku.

Na mocy opisanego wyroku kosztami utrzymania powoda S. W. obciążono matkę R. W., zaś pozwanego K. W. obciążono kosztami utrzymania dwojga starszych dzieci, które są aktualnie samodzielne

(dowód: opinia k. 5 – 6, 15, wyrok k. 7 – 7v, odpis aktu urodzenia k. 13)

Powód S. W. jest kawalerem. Uczy się w III klasie Liceum Ogólnokształcącego w systemie dziennym. Planowany termin ukończenia szkoły przypada na 31 sierpnia 2016 roku. Jest zdrowy. Zamieszkuje z matką R. W.. Nie ma majątku, ani oszczędności. Musi zapewnić sobie podstawowe utrzymanie w postaci: ubrania, wyżywienia, środków czystości, przyborów szkolnych, wypoczynku. Miesięczne koszty utrzymania ocenia na około 1.600,00 zł. Za dojazdy do szkoły płaci 2,40 zł. dziennie. Poności opłaty szkolne w postaci ubezpieczenia 70,00 zł. rocznie, na komitet rodzicielski 100,00 zł. rocznie. Korzysta z korepetycji z matematyki i fizyki, czasami języka angielskiego, co kosztuje 70,00 zł za godzinę.

(dowód: zaświadczenie k. 14, zeznania R. W. k. 78 - 79 czas 00.17.22 – 00.31.35 e-protokołu)

Pozwany K. W. ma 54 lata. Oprócz powoda S. W. nie ma na utrzymaniu nikogo. Dwoje starszych dzieci, które sam utrzymywał usamodzielnili się. Pozwany jest rozwiedziony. Leczy się neurologiczne od 2008 roku. Wymaga stałego leczenia farmaceutycznego i rehabilitacji oraz oszczędnego trybu życia. Korzysta okresowo ze zwolnień lekarskich. Posiada samochód osobowy. Utrzymuje się z gospodarstwa rolnego o powierzchni 2,1514 ha przeliczeniowych i dochodowości rocznej za 2014 rok 5.391,41 zł. Korzysta z pożyczek od rodziny oraz kredytów gotówkowych.

(dowód: zaświadczenie k. 29, zaświadczenie k. 30, zwolnienia lekarskie k. 36 – 37, umowy kredytów k. 62, 63 – 63v)

Matka powoda R. W. ma 50 lat. Z zawodu jest kasjerką. Nie ma nikogo na utrzymaniu oprócz syna. Posiada gospodarstw rolne o powierzchni 1,5252 ha przeliczeniowego. Z dniem 1 września 2015 roku został uznana za osobę bezrobotną i pobiera zasiłek w kwocie 831,10 zł. brutto w okresie pierwszych 90 dni oraz od dnia 30 listopada 2015 roku do 27 lutego 2016 roku w kwocie 652,60 zł. brutto miesięcznie. Była zatrudniona w firmie (...) i zarabiała około 1.132,00 – 1.50,00 zł. do wypłaty. Za 2014 rok uzyskała średni miesięczny dochód w kwocie 1.386,00 zł. Za węgiel ponosi opłaty w kwocie 1.850,00 zł. na sezon grzewczy. Za energię elektryczną płaci około 198,00 zł., za telefon 50,00 zł.

(dowód: lista wypłat k. 8 , rachunek k. 9, 11, 12, decyzja o wymiarze podatku k. 66, decyzja k. 69, zeznania roczne za 2014 rok k. 75 – 75v, zaświadczenie k. 76,).

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu żądanie powoda S. W. zasądzenia alimentów na jego rzecz od pozwanego K. W. jest uzasadnione co do zasady.

Art. 128 krio stanowi, iż obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Nadto z treści art. 133 § 1 krio wynika, iż rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

W sprawie niniejszej, w ocenie Sądu powód S. W. nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać, pomimo, iż jest pełnoletni. Jest synem pozwanego K. W.. Obecnie kontynuuje naukę w systemie dziennym, którą podjął, gdy pozostawał jeszcze pod władzą rodzicielską. Nie ma własnego majątku. W świetle powyższego uznać należy, iż uprawniony nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać i dlatego też powództwo co do zasady należało uwzględnić.

Ustalając zakres obowiązku alimentacyjnego Sąd miał na uwadze przesłanki wynikające z art. 135 § 1 krio. Z powołanego art. 135 § 1 krio wynika, iż zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zakres obowiązku alimentacyjnego zależy zatem z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, z drugiej zaś - od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia "usprawiedliwione potrzeby" oraz "możliwości zarobkowe i majątkowe" zostały szczegółowo omówione w uchwale Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNP 1988, nr 4, poz. 42. W uchwale tej stwierdzono między innymi, że: "Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Nie jest możliwe ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb podlegających zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako objaw zbytku lub z innych przyczyn nie powinny być uwzględnione. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno - ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle będzie można określić potrzeby życiowe - materialne i intelektualne uprawnionego. Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokojone, wyznacza treść art. 96 krio, według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie - odpowiednio do jego uzdolnień - do pracy dla dobra społeczeństwa. Stosownie do tej dyrektywy rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych - żywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby, jak i duchowych - kulturalnych, także środki wychowania -kształcenia ogólnego, zawodowego według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku. Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Będzie to mieć wpływ na rozstrzygnięcie, w jakiej mierze możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego będą wzięte pod uwagę przy oznaczaniu zakresu obowiązku alimentacyjnego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci żywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już tylko od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji. Zgodnie z utrwaloną w orzecznictwie zasadą, dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami i to zarówno wtedy, gdy żyją z nimi wspólnie, jak i wtedy, gdy żyją oddzielnie. Oznacza to, że rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne odpowiadające tym, w jakich żyją sami. Nie będzie to jednak dotyczyło potrzeb będących przejawem zbytku. Rodzice nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że wykonywanie tego obowiązku stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Są obowiązani podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami. Możliwości świadczenia alimentów nie ma ten, kto nie posiada majątku, nie jest, ze względu na stan zdrowia, zdolny do pracy zarobkowej i nie otrzymuje świadczeń. Przez ustawowe określenie "możliwości zarobkowe i majątkowe" rozumieć należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych. Możliwości zarobkowe zobowiązanego nie mogą być zawsze utożsamiane z faktycznie osiąganymi zarobkami. W przypadkach uzasadnionych obejmują one także wysokość zarobków, które zobowiązany jest w stanie uzyskać, lecz nie osiąga ich z przyczyn niezaskługujących

na usprawiedliwienie. Chodzi tu o przypadki, w których osoba zobowiązana nie wykonuje wyuczonego i dobrze wynagradzanego zawodu, pracuje w niepełnym wymiarze godzin bądź też pracuje dorywczo. Nałożony na rodziców obowiązek alimentacyjny w stosunku do własnego dziecka podlega regulacji specjalnej i uprzywilejowanej. Ta forma uprzywilejowania wyraża się między innymi w tym, że obowiązek rodziców dostarczania środków utrzymania i wychowania trwa dopóty, dopóki dziecko nie zdobędzie kwalifikacji zawodowych niezależnie od osiągnięcia wieku. W cytowanej wyżej uchwale z 1987 r. jednoznacznie wypowiedziano się, iż "Uzyskanie pełnoletniości nie zmienia sytuacji prawnej dziecka w zakresie alimentów, jeżeli dziecko pobiera naukę w szkole lub na uczelni i czas na nią przeznaczony wykorzystuje rzeczywiście na zdobywanie kwalifikacji zawodowych. Dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie czy też oddzielnie. Aby uzyskać alimenty, dziecko nie musi udowodnić, że znajduje się w niedostatku.

W sprawie niniejszej powód S. W. musi zapewnić sobie podstawowe utrzymanie w postaci ubrania, wyżywienia, środków czystości, przyborów szkolnych, opłat za mieszkanie, opłat szkolnych, dojazdów do szkoły, korepetycji, wypoczynku. Miesięczne koszty swego utrzymania określił na kwotę około 1.600,00 zł. W ocenie Sądu koszty korepetycji lub wyjazdów kilka razy w roku na wakacje lub ferie nie są usprawiedliwioną potrzebą w świetle dochodów pozwanego K. W., który z gospodarstwa rolne uzyskuje dochody rzędu 450,00 zł. miesięcznie. Sam musi sobie zapewnić utrzymanie i leczenie. Wymaga od wielu lat opieki lekarskiej i rehabilitacji. Nie ma oszczędności, bowiem przez wiele lat sam wychowywał i utrzymywał dwoje dzieci, które obecnie są samodzielne. Poza tym matka uprawnionego również ma obowiązek partycypowania w kosztach utrzymania syna, a nie wykazała, aby nie miała żadnych możliwości zarobkowych. Jej sytuacja materialna jest lepsza, niż zobowiązanego. Ma sama gospodarstwo rolne porównywalne z gospodarstwem byłego męża, pobiera zasiłek dla bezrobotnych, wcześniej pracowała. Utrzymywała tylko jedno dziecko. Powód S. W. nie wykazał, aby dochody zobowiązanego były na poziomie średniej krajowej. Skoro dzieci winny żyć na równej stopie życiowej z rodzicami, to przyjęć trzeba, że realne dochody zobowiązanego pozwalają na życie w ubóstwie i nie ma on możliwości zapewnienia synowi wysokiej stopy życiowej. Reasumując, zdaniem Sądu pozwany K. W. jest w stanie ponosić koszty utrzymania syna w kwocie 350,00 zł. miesięcznie. Dlatego w takim zakresie powództwo uwzględniono, zaś w pozostałym zakresie oddalono, jako zbyt wygórowane zarówno w stosunku do usprawiedliwionych potrzeb powoda S. W., a przed wszystkim możliwości zarobkowych pozwanego K. W.. W sprawie nie udowodniono, aby pozwany K. W. posiadał inne dochody, niż te z gospodarstwa rolnego i że jest w pełni zdrowy. Ustalone alimenty w zasadzie są równoznaczne z miesięcznymi dochodami z gospodarstwa rolnego zobowiązanego. Zatem ojciec uprawnionego, aby przeżyć i tak musi pracować dodatkowo. To, że pozwany K. W. nie miał kontaktu z synem wynika nie tylko z jego postawy, ale także z postawy samego syna, który nie wykazał, aby był zainteresowany nawiązaniem relacji z ojcem po uzyskaniu pełnoletniości, czy w okresie dojrzewania. Pamiętać także należy o treści wyroku rozwodowego, na mocy którego uprawnionego wychowywała i utrzymywała matka, zaś zobowiązany dwoje starszych dzieci.

Mając na uwadze sytuację majątkową i życiową pozwanego K. W., Sąd nie obciążył go opłatą – art. 102 kpc.

Z uwagi na częściowe uwzględnienie powództwa, koszty procesu między stronami wzajemnie zniesiono – art. 100 kpc.

Z urzędu, na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc, wyrokowi w części zasądzającej alimenty nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów, należało orzec, jak w wyroku.